№ 24 (809)
Февраԉ
18 лун
1938 во

Став странајасса проԉетарijјас, ӧтувтчӧj!

Комі Комсомоԉец

Гаԅет леԇӧны
ВЛКСМ
Комі Обком
ԁа Сыктывкарса
Горком

Олӧм, коԁі тырӧма героізмӧн ԁа мужествоӧн

Коԉіс во сіјӧ лунԍаԋ, кор віччыԍтӧг оріс прекраснӧј героіческӧј олӧмыс Грігорij Константіновіч Орԃжоԋікіԇе јортлӧн.

Ԍерго Орԃжоԋікіԇе, Ԉеԋінлӧн ԁа Стаԉінлӧн меԁ матыса споԁвіжԋікјас пӧвсыԍ ӧті, социаԉістіческӧј інԁустріја јарјугыԁ побеԁајасӧн бојевӧј веԍкӧԁлыԍ ԁа најӧс котыртыԍ, асԍыс олӧмсӧ ставнас ԍетіс человечествоӧс мезԁан ԃелӧлы, коммуԋізм ԃелӧлы.

Орԃжоԋікіԇелӧн партіјнӧј ужыс орліс пыр ӧті помка вӧсна—арест ԉибӧ ссылка вӧсна. І сіјӧ пыр бӧр завоԃітчыліс, мыјӧн сӧмын Орԃжоԋікіԇе мезԁыԍліс царскӧј застенокјасыԍ ԉибӧ пышјыліс ссылкајасыԍ.

Нӧјтӧмјас, віӧм, турма, ссылка вӧлі поԁпоԉшщіклӧн уԃелӧн. І сы вылӧ виԇӧԁтӧг Ԍерго Орԃжоԋікіԇе, кыԇі і сылӧн уна ԁас, уна ԍо самоотверженнӧј јортјас, ез ԁугԁыв саԃмӧԁны массајасын революционнӧј сознаԋije, гӧтӧвітіс проԉетаріатӧс локтан революционнӧј тышјасӧ, заражітіс сіјӧс быт лоан побеԁаӧ ескӧмӧн.

Царскӧј поԁпоԉјеын суровӧј уж, ԉіквіԁаторјаскӧԁ ԁа рабочӧј ԁвіжеԋije пыщкӧсса преԃатеԉјаскӧԁ ԋекор куслытӧм тыш, арестјас, турмајас, ссылкајас, еміграција, революцијалӧн веԉічајшӧј вожԃјас ԋепосреԃственнӧј веԍкӧԁлӧм улын ужалӧм—быԁтісны сы ын чорыԁ вӧԉа, зев ыжыԁ організаторскӧј талант, ԋепреклоннӧј ԁа чорыԁ прінціпіаԉност, мужество, енергіја, повтӧмлун самоотверженност, страстност ԁа побеԁаӧ ескӧм.

Человечество історијаын веԉічајшӧј социаԉістіческӧј революција лоіс. Ԍерго Орԃжоԋікіԇелӧн пуан революционнӧј ужыс пыр пасӧаліс.

Орԃжоԋікіԇе гражԃанскӧј војна каԁӧ вӧлі пыр меԁԍа ответственнӧј участокјас вылын.

Воісны мірнӧј лунјас. Ԍерго зев ыжыԁ уж нуӧԁӧ контрреволюцијаыԍ мезԁӧм Закавкаԅјеын, кӧні сіјӧ віт во сулалӧ болшевістскӧј організација јурын. Повтӧг ԁа решітеԉнӧја Ԍерго нуӧԃіс ԉеԋінско-стаԉінскӧј национаԉнӧј поԉітіка, коԁ ловъӧԁан шонԁі улын кутісны ԇорԇавны прекраснӧј сӧветскӧј республікајас—Груԅіја, Аԅербајԁжан, Армеԋіја.

Уна ответственнӧј постјас вылыԍ революција став војас чӧж мі аԇԇам Ԍерго Орԃжоԋікіԇеӧс. Сіјӧс, Ԉеԋінлыԍ ԁа Стаԉінлыԍ меԁ бур учеԋікӧс, партіја ыстывліс меԁԍа решајушщӧј участокјас вылӧ. І сылӧн зев ыжыԁ організаторскӧј талантыс, коԁі јітчӧма іскԉучітеԉнӧј выԃержкакӧԁ, пыр вајӧԁліс успехјасӧ ԁа побеԁајасӧ.

Ставсыс вылӧ Ԍерго Орԃжоԋікіԇе пуктывліс партіјалыԍ інтересјассӧ, проԉетарскӧј революцијалыԍ інтересјассӧ. Аслас революционнӧј уж меԁвоԇԇа лунјасԍаԋ сіјӧ вӧчіс пасвартан кучкӧмјас партіја врагјас куԅа. Сіјӧ вӧлі пӧшщаԁатӧмӧн на ԁінӧ, коԁјас кӧт ічӧтіка зіԉлісны слабмӧԁны рабочӧј класслыԍ вынсӧ. Сіјӧ революционнӧј страстностӧн грӧмітіс меԋшевікјасӧс ԁа есерјасӧс. Гражԃанскӧј војна каԁӧ сіјӧ вӧлі ԋеумоԉимӧјӧн ізмеԋԋікјас ԁа преԁатеԉјас ԁінӧ. Мірнӧј строітеԉство војасӧ сіјӧ жаԉиттӧг кучкаліс троцкістскӧј мерзавецјас куԅа, веԉікоԃержавнӧј шовіԋістјас куԅа, контрреволюционнӧј буржуазнӧј национаԉістјас куԅа, народлӧн став врагјас куԅа. ЦКК-са преԁԍеԁатеԉ пост вылын, ԁвурушԋічајтыԍ врагјаскӧԁ—троцкістјаскӧԁ, бухаріԋецјаскӧԁ чорыԁ тыш војасӧ, Ԍерго вӧлі грӧзнӧјӧн ԁа ԋепоколебімӧјӧн. Социаԉістіческӧј промышԉенностӧн веԍкӧԁлігӧн, сіјӧ суровӧја расправԉајтчыліс троцкістско-бухарінскӧј преԃатеԉјаскӧԁ, коԁјас кӧсјылісны орӧԁны странаӧс социаԉістіческӧја інԁустріаԉіԅірујтан план.

Інԁустріаԉнӧј строітеԉјас веԉікӧј армијаӧн команԁујтігӧн, Ԍерго ԁобітчіс стаԉінскӧј пјатіԉеткајаслыԍ планјас ԇірԁалана олӧмӧ пӧртӧм. Сіјӧ веԍкӧԁлӧм улын мијан странаса ԍӧкыԁ інԁустріја панjіс уна воԇынмуныԍ капітаԉістіческӧј странајасӧс ԁа кутчыԍіс орԁјыԍӧмӧ мірын меԁԍа інԁустріаԉнӧј странакӧԁ—Амерікаса Сојеԃіԋоннӧј Штатјаскӧԁ.

Грігорij Константіновіч Орԃжоԋікіԇе раԃејтіс сӧветскӧј томјӧзӧс ыжыԁ ԁа ԍӧлӧмԍаԋ раԃејтӧмӧн. Ԍерго јортлӧн олӧмыс ем ԇірԁалыԍ прімер став комсомоԉецјаслы, став сӧветскӧј томјӧзлы. Сіјӧ ем революционнӧј героізмлӧн, мужестволӧн ԁа повтӧмлунлӧн прімер.

Ԍерго Орԃжоԋікіԇелӧн светлӧј образыс олӧ ԁа кутас овны мијан роԃінаса быԁ јуноша, быԁ нылка ԍӧлӧмын. Коммуԋізм героіческӧј рыцарлӧн—Орԃжоԋікіԇе јортлӧн, олӧмыс кутас вԁохновԉајтны сӧветскӧј томјӧзӧс славнӧј поԁвігјас вылӧ сіјӧ ԃелӧ ԋім куԅа, коԁлы сещӧм честнӧја ԁа беззаветнӧја кујім ԁасвоыԍ ԃыржык служітіс Ԍерго јорт.

Власов ԁа Черевічныј јортјаслӧн лебъылӧмјас

„МУРМАНЛӦН“ борт, февраԉ 15-ӧԁ лун. Талун „Мурман“ лоі основнӧј базаӧн папаԋіԋецјасӧс јіпласт вылыԍ боԍтӧм куԅа операцијалӧн. Февраԉ 15-ӧԁ лунлы паныԁа војын мијан корабԉ бара муніс јіјас пыщлаԋ. Пілотјас Черевічныј ԁа Карабанов, кыԇі і став екіпаж, терпітны вермытӧг віччыԍісны југԁӧм.

Февраԉ 15-ӧԁ лунԍа асылын „Мурман“ матыԍтчіс јіпласт ԁінӧ, коԁі вӧлӧма бур аероԃромӧн. Ԃружнӧја ужалӧмӧн „Мурман“ вывса коԉԉектів ӧԁјӧ лӧԍӧԁіс 800 метр куԅта 500 метр пасьта ԉотнӧј поԉе. Поԉе граԋіцајасӧ пукталісны ԍӧԁ торјас. Сіԇ-жӧ терыба вӧлі леԇӧма јі вылӧ „Ш—2“ самоԉот.

14 часын Черевічныј веԍкӧԁлӧм улын самоԉот кыпӧԁчіс сынӧԁӧ ԁа Гренланԃскӧј море веԍтын кутіс жургыны мотор. Черевічныј тӧԁмаліс јіјас мијан ԁа гренлаԁскӧј берегјас костыԍ, а сеԍԍа воіс базаӧ. Сек-жӧ „Тајмырԍаԋ“ кыпӧԁчіс сынӧԁӧ „У—2“ самоԉот вылын ԉотчік Власов. Ԋеԁыр мыԍті Власов пукԍіс „Мурман“ ԁорса мијан аероԁром вылӧ.

17 часын Черевічныј ԁа Карабанов бара лебъылісны.

Пілотјас віԍталӧны, мыј сынӧԁԍаԋ казавны палатка зев ԍӧкыԁ. Мешајтӧны торосјас, јі костын гӧпјас ԁа јі вылын ԍӧԃ чутјас.

Талун Котцов ԍорԋітіс Папаԋінкӧԁ. Вӧлӧм-кӧ, 9 час асылын папаԋіԋецјас аԇԇылӧмаӧԍ мијан прожекторлыԍ луч ԁа кывлӧмаӧԍ самоԉотлыԍ мотор ужалӧмшы, коԁі лебъіс палаткаԍаԋ јона асыввыліжык. Папаԋін кӧсјыԍіс февраԉ 16-ӧԁ лунԍа 12 час 30 мінутын ԍетны најӧ јіпластлыԍ коорԃінатјас.

Јермаков.

Ԉотчік Власовлӧн развеԁочнӧј лебъылӧм

Папаԋін јіпласт рајонын суԃнојаслӧн положеԋije февраԉ 15-ӧԁ лун кежлӧ ез вежԍы. Корабԉјаслы Папаԋін јіпласт ԁінӧ мунны вӧлі оз поԅ кынмӧм паковӧј јіјас вӧсна, коԁјас пощісны корабԉјаслы тујсӧ. 15 часын ԉотчік Власов јорт „У—2“ самоԉот вылын кыпӧԁчіс „Тајмыр“ борт ԁінԍаԋ. Сіјӧ лебаліс кык час. Но сы вӧсна, мыј старт бӧрын регыԃ кутіс тыԃавны омӧԉжыка, Папаԋінлыԍ лагер сіјӧ ез аԇԇы. Ԉотчік бура пукԍіс „Мурман“ борт ԁінӧ, кытчӧ і коԉччіс вој кежлӧ. Пароходјас „Тајмыр“ ԁа „Мурман“ ӧта-мӧԁԍаԋныс 10 міԉ ылнаын. Суԁнојас рајонын асыв-лун тӧв выннас кык балл, јона усӧ лым.

ГРІГОРІЈ КОНСТАНТІНОВІЧ ОРԃЖОԊІКІԆЕ

ТУПКЫԌІС 16-ӧԁ СОЗЫВА ВЦІК-лӧн 4-ӧԁ ԌЕԌԌІЈА.

Февраԉ 16-ӧԁ лунԍа асылын М. І. Каԉіԋін јорт преԁԍеԁатеԉствујтӧм улын муніс 16-ӧԁ созыва Всероссіјскӧј Централнӧј Ісполԋітеԉнӧј Комітет IV-ӧԁ ԍеԍԍіјалӧн закԉучітеԉнӧј засеԁаԋije. Н. А. Булгаԋін јорт ԃоклаԃ куԅа преԋіјејасын став выступајтыԍјас ӧтсӧгласӧн ошкӧны РСФСР-са Верховнӧј Сӧветӧ бӧрјыԍӧмјас јылыԍ положеԋијелыԍ ԍеԍԍіјаӧн вынԍӧԁӧм вылӧ ԍетӧм проект.

Ԍеԍԍіја пріԋімајтӧ поправкајас, коԁјасӧс ԍетӧма Зоԃіонченко јортӧн. Проект субтӧԁԍӧ гӧлӧсујтӧм вылӧ ԁа ӧтсӧгласӧн вынԍӧԁԍӧ.

Роԍԍіјскӧј Сӧветскӧј Феԃератівнӧј Социаԉістіческӧј Республікалыԍ ізбірательнӧј закон прімітӧмӧн ԍорԋітанторјас помасӧны. Преԁԍеԁатеԉствујтыԍ М. І. Каԉіԋін јорт Всероссіјскӧј Централнӧј Ісполԋітеԉнӧј Комітетлыԍ ԋоԉӧԁ ԍеԍԍіја јӧзӧԁӧ тупкӧмӧн. (ТАСС).

ІСПАԊІЈАСА ФРОНТЈАС ВЫЛЫН

ПАРІЖԌАԊ ԁА БАРԌЕЛОНАԌАԊ ЈУӦРТӦМЈАС ԌЕРТІ

ЦЕНТРАԈНӦЈ ФРОНТ.

Республіканскӧј артіԉԉерија чорыԁа лыјліс мјатежԋікјаслыԍ поԅіцијајас Брунете рајонын ԁа Харама ју секторын. Мјатежԋікјас зіԉлісны атакујтны республіканскӧј поԅіцијајас Куеста ԃе ԉа Рејна секторын, но најӧс вӧлі венӧма.

Еспаԋ агентство јуӧртӧм ԍерті республіканскӧј војска Карабанчеԉ Бахоын кујім міна взорвітӧм бӧрын, муніс воԇӧ војеннӧј госпітаԉӧԇ.

АСЫВВЫВ ФРОНТ.

Оборона куԅа іспанскӧј міністерство јуӧртӧм ԍерті республіканскӧј војска февраԉ 15-ӧԁ лунӧ нуӧԁісны наступԉеԋије Віԉјануева ԃеԉ Ребоԉјар секторын 4 кілометр пасьта фронт вылын ԁа боԍтісны мјатежԋікјаслыԍ уна поԅіција. Тајӧ операцијајаснас боԍтӧма пԉенӧ 15 мјатежԋікӧс, ӧружије ԁа бојепріпасјас.

Вівеԉ ԃеԉ Ріо рајонын (Монтаԉбанԍаԋ рытыввылын) республіканскӧј војска сіԇ-жӧ боԍтісны мјатежԋікјаслыԍ уна поԅіција, протівԋіклыԍ став контратакајассӧ венӧмӧн.

ЛУНВЫВ ФРОНТ.

Гренаԁа секторын республіканскӧј војска боԍтісны 1.086 высота.

47

ГРІГОРІЈ КОНСТАНԎІНОВІЧ ОРԀЖОԊІКІԀԄЕ

(БІОГРАФІЧЕСКӦЈ СПРАВКА)

Во сајын—1937-ӧԁ воԍа февраԉ 18-ӧԁ лунӧ—мијан парԏіја ԁа страна боԍтісны сӧкыԁ воштӧм: скоропоԍԏіжнӧ кулі тӧԁчана руководітеԉ, Ԉеԋін — Стаԉін парԏіја ԃелӧ вӧсна муԇлытӧм борец, социаԉіԍԏіческӧј інԁустріјалыԍ ԇірԁалыԍ побеԃајас котыртыԍ, ВКП(б) ЦК Поԉітбјуроса шԉен, Сӧкыԁ Промышԉенност куԅа Нароԃнӧј Коміссар—Грігорі Константінові Орԁжоԋікіԁԅе.

Г. К. Орԁжоԋікіԁԅе јортлӧн біографијаыс, коԁі ԇоԋнас аԍсӧ ԍетіс Ԉеԋін—Стаԉін ԃелӧ торжество вӧсна тышлы, ловԅӧԁӧ боԉшевістскӧј парԏіја історијалыԍ јарјугыԁ ԉістбокјас.

Грігорій Констаԏінович Орԁжоԋікіԁԅе (парԏіјнӧј кԉічка Ԍерго) чужліс 1886-ӧԁ воԍа окԏабр 28-ӧԁ лунӧ гӧԉ креԍԏанскӧј ԍемјаын Рытыввыв Груԅіјаын, Гореша сіктын.

Ԁаԍԍіԅім арӧса ԃеԏінаӧн, 1903-ӧԁ воын, Г. К. Орԁжоԋікіԃԅе пырӧ РСԀРП-ӧ. Самоԃержавіјелы паныԁ Закавкаԅіјеса ужалыԍ јӧзлыԍ революціоннӧј тыш 1905-ӧԁ воын возглавԉајтӧ закавказскӧј боԉшевістскӧј оргаԋізація лӧԍӧԁыԍ ԁа сылӧн веԍкӧԁлыԍ Стаԉін јорт. Ічӧтсаԋ том Ԍерго прӧјԃітӧ боԉшевістскӧј ужлыԍ стаԉінскӧј школа.

19 арӧса том морт, сіјӧ—парԏіјалӧн сухумскӧј окружнӧј коміԏетса шԉен. 1906-ӧԁ воԍа јанварын Ԍергоӧс меԁвоԇԇаыԍ арестујтӧм Бомбары сіктын Гуԁауԏі ԁінын. Во жын коԉԉаліс том революціоԋер царскӧј заԍԏенокын. Ԏурмаыԍ меԅԁӧм бӧрын сіјӧ муніс Ԏіфԉіԍӧ. Сені Ԍерго меԁвоԇԇаыԍ паныԁаԍіс Стаԉінкӧԁ „Ԁо" („Времја") боԉшевістскӧј гаԅет реԁакцијаын, гаԅетсӧ реԁакԏірујтіс Стаԉін.

1906-ӧԁ воԍа мартын Ԍерго Бакуын, закавкаԅјеса ужалыԍ јӧзлӧн самӧј гушщаас. Сіјӧ—боԉшевікјаслӧн бакінскӧј коміԏетса шԉен, коԁі возглавԉајтԍыліс Стаԉін јортӧн.

1909-ӧԁ воԍа тулысын, Абхаԅіјаын революціоннӧј ужыԍ крепоԍтын во пукалӧм бӧрын, Ԍергоӧс мӧԁӧԁӧны ссылкаӧ Ԍібірӧ, Јеԋіԍејскӧј губерԋаса Пінчугскӧј вӧлӧԍтса Потаскуј ԍіктӧ. Ԍерго кык тӧлыԍ мыԍԏі пышјӧ ссылкаыԍ. Сіјӧ бӧр воӧ Бакуӧ ԁа воԇӧ нуӧԁӧ революціоннӧј уж.

1910-ӧԁ воԍа нојабрын Ԍерго мунӧ Парижӧ, Ԉеԋін ԁінӧ. Лонжјумоын (Паріж ԁінын) 1911-ӧԁ воын Ԉеԋінӧн вӧлі котыртӧма парԏіјнӧј рабочӧј школа. Сіјӧ школаас заԋімајтчіс і Ԍерго Орԁжоԋікіԁԅе. Регыԁ Ԉеԋін порученіје серԏі Ԍерго мӧԁӧԁчӧ Роԍԍіјаӧ, меԁым нуӧԁны лӧԍӧԁчӧм общероԍԍіјскӧј парԏіјнӧј конференціја нуӧԁіг кежлӧ.

Вӧвлытӧм сӧкыԁ условіјејас вылӧ віԇӧԁтӧг, Ԍергоны уԁајччӧ ԇірԁалана пӧртны олӧмӧ Ԉеԋінлыԍ заԁаԋіјесӧ. Стаԉін јорт веԍкӧԁлӧм улын 1911-ӧԁ воԍа ар завоԃітчігӧн Орԁжоԋікіԁԅе лӧԍӧԁӧ Всероԍԍіјскӧј парԏіјнӧј конференціја (Пражскӧј) гӧтӧвітӧм куԅа коміԍԍіја. 20 сајас оргаԋізація вӧлі преԃставітӧма Пражскӧј конференціја вылын, коԁі вӧліс 1912-ӧԁ воԍа јанварын ԁа імеітіс боԉшевікјас парԏіја сјезԁлыԍ тӧԁчанлун.

Пражскӧј конференціја вылын меԋшевік-ԉікві́ԁаторјасӧс вӧлі помӧԇ вӧтлӧма парԏіјаыԍ. Боԉшевікјас пыр кежлӧ помалісны меԋшевікјаскӧԁ формаԉчӧј ӧтувтчӧм став коԉасјаскӧԁ. Пражскӧј конференціја пуктіс завоԃітчӧм боԉшевістскӧј парԏіјалӧн самостојаԏеԉнӧј сушшествујтӧмлы, лоіс поворотнӧј пунктӧн боԉшевізм історијаын.

Орԁжоԋікіԁԅе вӧлі Пражскӧј конференціја вылын ԃеԉегатӧн ԏіфԉісскӧј боԉшевістскӧј оргаԋізацијасаԋ. Конференціја вылын Грігорій Констанԏінович выступітіс Пражскӧј конференціја чукӧртӧм куԅа роԍԍіјскӧј оргаԋізаціоннӧј коміԍԍіја отчотӧн ԁа сіјӧс вӧлі бӧрјӧма РСԀРП(б) ЦК составӧ. Ԉеԋін преԁложеԋіје серԏі, ЦК-са шԉенјасыԍ унжыкыс (ԍіԅімыԍ вітыс) ԁоԉженӧԍ вӧлі ужавны Роԍԍіјаын. Вӧлі лӧԍӧԁӧма ЦК бјуро Роԍԍіјаын ужӧн веԍкӧԁлӧм вылӧ, Стаԉін, Орԁжоԋікіԁԅе ԁа Спанԁарјан јортјас составын.

1912-ӧԁ воԍа февраԉын Ԍерго петіс Пеԏербургӧ, кытыԍаԋ мӧԁӧԁчіс Вологоԃскӧј губерԋаӧ, Стаԉін јорт ԁінӧ, коԁі вӧлі сен ссылкаын. Ссылкаыԍ пышјыԍ Стаԉін јорткӧԁ ӧтлаын, Ԍерго муніс Бакуӧ, а сеԍса Ԏіфԉіԍӧ.

1912-ӧԁ воԍа тулысын Ԍерго бара воіс Пеԏербургӧ, кӧні сіјӧс вӧлі арестујтӧма.

Шԉіԍԍеԉбургскӧј крепоԍтын кујім во пукалӧм бӧрын, 1915-ӧԁ воԍа арын Ԍергоӧс мӧԁӧԁӧны јакутскӧј ссылкаӧ.

Г. К. Орԁжоԋікіԁԅе ԁаԍвіт воԍа революціоннӧј ԃејаԏеԉност чӧжӧн 1917-ӧԁ воӧԇ—кӧкјамыс во сіјӧ коԉԉаліс царскӧј заԍԏенокјасын—ԏурмајасын, Шԉіԍԍеԉбургскӧј крепоԍтын, ссылкаын.

Февраԉскӧј революціја суӧ Ԍергоӧс јакутскӧј ссылкаын.

1917-ӧԁ воԍа мајын Ԍерго петӧ Іркутскӧ, а сеԍаԋ Петроградӧ.

Чукӧртчіс боԉшевістскӧј парԏіјалӧн VI-ӧԁ історическӧј сјезԁ, коԁі нацеԉітіс парԏіјаӧс вооружоннӧј переворот вылӧ. Контрреволюціоннӧј временнӧј правіԏеԉствоӧн пресԉеԁујтӧм вӧсна Ԉеԋін муніс поԁпоԉјеӧ. Сјезԁ чукӧртӧм гӧтӧвітіс ԁа веԍкӧԁліс сыӧн Стаԉін јорт.

Ԍерго Стаԉін порученіје серԏі кыкыԍ ветліс Ԉеԋін ԁінӧ знамеԋітӧј Ԍестрорецкӧј шалашӧ получітны ԃірективајас. Контрреволюціоннӧј буржуаԅіја ԁа сылӧн прісԉужԋікјасыс — меԋшевікјас, есерјас требујтісны Ԉеԋін вылын суԁ. Поԃлӧј преԃаԏеԉјас Троцкиј, Камеԋев, Рыков настаівајтісны, меԁым Ԉеԋін воіс ԅвермӧм контрреволюціјалӧн суԁ вылӧ. Сјезԁ вылын Орԁжоԋікіԁԅе јорт, Стаԉін бӧрын меԁԍа резкӧја выступітіс буржуазнӧј суԁ вылӧ Ԉеԋінӧн воӧмлы паныԁ.

Сјезԁ муніс Стаԉін ԁа Орԁжоԋікіԁԅе бӧрԍа: Ԉеԋінлыԍ олӧмсӧ вӧлі спаԍітӧма.

Ԍерго приԋімајтіс акԏівнӧј учаԍԏіје Окԏабрскӧј Социаԉіԍԏіческӧј переворотын Петроградын. Петроградскӧј коміԏетлыԍ бојевӧј заԁаԋіје олӧмӧ пӧртӧмӧн, Ԍерго мунӧ фронт вылӧ Пулково ԁінӧ (ԋемылын Петроградсаԋ), кыԍаԋ Керенскиј геԋерал Красновкӧԁ ԁа меԋшевік Војԏінскијкӧԁ ӧтлаын, казачеј корпус јуӧрнуӧԁӧмӧн завоԃітліс наступајтны революціоннӧј Петроград вылӧ.

Ԍерго успешнӧја справԉајтчӧ парԏіјаӧн сы вылӧ пуктӧм бојевӧј заԁаԋіјеӧн: казачеј чаԍтјас вӧлі разоружітӧма.

1918-ӧԁ воԍа тулысын Ԍерго Орԁжоԋікіԁԅе Ростов на-Ԃонуын. Германскӧј војска ԁа гајԁамакјас мунісны Ԃон ԁа Кубаԋ вылӧ. Ԍерго котыртӧ інтервентјаслы сопроԏівԉеԋіје. Мајын германо-гајԁамацкӧј војска ԁа белӧј казакјас боԍтісны Ростов. Ԍерго аслас чаԍтјасӧн бӧрыԋтчӧ Батајсклаԋ, сеԍса Ԏіхорецкӧјлаԋ, а сеԍаԋ бојӧн мӧԁӧԁчіс Царіцынлаԋ. Сіјӧ вӧлі Стаԉін јортлӧн вернӧј помошщԋікӧн, коԁі котыртіс Царіцын ԉегенԁарнӧја ԃорјӧм.

Кубаԋ вылӧ мунісны ԋемецкӧј војска. Орԁжоԋікіԁԅе термаԍӧ Кубаԋӧ. 1918-ӧԁ во помын ԃеԋікінскӧј орԁајас матыстчісны Ԏерскӧј облаԍт граԋіцајас ԁінӧ. Інтервентјасӧн поԁԃержітӧмӧн, најӧ уԍкӧԁчӧны XI-ӧԁ Краснӧј Армија вылӧ, коԁӧс вӧлі орӧԁӧма Сӧветскӧј Роԍԍіјаыԍ, коԁі коԉіс снарʻаԁјастӧг ԁа патронјастӧг, коԁӧс вӧлі поразітӧма сыпԋак епіԃеміјаӧн. Тајӧ зев сӧкыԁ условіјејасас мужественнӧј Ԍерго возглавԉајтӧ ԃеԋікіԋецјаскӧԁ тыш.

Јанвар помын ԃеԋікінскӧј полчішщејас матыстчісны Влаԃікавказ ԁінӧ. Ԍіԅім лунԍа героіческӧј оборона бӧрын карсӧ ковміс еновтны. Коммуԋістјас Ԍерго јурнуӧԁӧм улын мунӧны гӧрајасӧ. Ԏіфԉісын, а сеԍԍа Бакуын ԋекымын тӧлыԍԍа ԋеԉегаԉнӧј уж бӧрын, Ԍерго воӧ чері кыјан паруснӧј пыжӧн Каспіјскӧј мореӧԁ Астраханӧ, а сеԍԍа Москваӧ. Астраханын Орԁжоԋікіԁԅе меԁвоԇԇаыԍ паныԃаԍіс Ԍ. М. Кіровкӧԁ, коԃкӧԁ сіјӧ сеԍԍа став олӧм чӧжыс-ԋін вӧлі јітчӧма топыԁ ԁружба јітӧԁјасӧн.

1919-ӧԁ воԍа јуԉын Орԁжоԋікіԁԅе јорт парԏіјаӧн мӧԁӧԁԍӧ Рытыввыв фронт вылӧ Стаԉін јорт ԁінӧ ԁа назначајтԍӧ XVI-ӧԁ армија Реввојенсоветса шԉенӧн.

1919-ӧԁ воԍа арын Ԍерго лунвыв фронт вылын. Сіјӧ Реввојенсоветса шԉен XIV-ӧԁ армијаын, коԁі ԃејствујтӧ ԃеԋікінлы паныԁ. Окԏабр 20-ӧԁ лунӧ, стаԉінскӧј заԁаԋіје серԏі ԃејствујтӧмӧн, Ԍерго латышскӧј ԃівіԅіја јурын бојӧн пырӧ Орʻолӧ.

1920-ӧԁ воԍа февраԉын ЦК шуӧм серԏі лӧԍӧԁԍӧ парԏіјнӧј бјуро Војвыв Кавказын сӧветскӧј власт восстановітӧм куԅа. Бјуроса преԃԍеԁаԏеԉӧн мӧԁӧԁԍӧ Ԍерго Орԁжоԋікіԁԅе, сіјӧс вежысӧн Ԍ. М. Кіров.

* *
*

Парԏіја вылӧ ԁоԋјаліс Орԁжоԋікіԁԅелыԍ революціја воԇын заслугајассӧ. Сіјӧ лунјасӧ, кор Ԍерго помӧԇ бырӧԁӧ контрреволюціјалыԍ коԉасјассӧ Груԅіјаын, X-ӧԁ парԏіјнӧј сјезԁ заочнӧ бӧрјӧ сіјӧс ЦК-са шԉенӧн.

ВЦІК-лӧн преԅіԃіум 1921-ӧԁ воԍа мај 19-ӧԁ лунӧ награждајтӧ Ԍергоӧс бојевӧј Краснӧј знамја орԃенӧн.

Ԍерго муԇлытӧг јонмӧԁіс унанаціонаԉнӧј закавкаԅіјеса нароԁјаслыԍ братскӧј сојуз. Орԁжоԋікіԁԅе јорт—сӧветскӧј республікајаслыԍ Закавказскӧј Феԃерація лӧԍӧԁыԍ, коԁі ворсіс ісклучіԏеԉнӧј роԉ сӧветскӧј Закавкаԅјеса нароԁјаслӧн поԉіԏіческӧј, хоԅајственнӧј ԁа культурнӧј кыптӧмын.

Парԏіјалӧн XI-ӧԁ, XII-ӧԁ, XIII-ӧԁ, XIV-ӧԁ сјезԁјас вылын Ԍерго вежԍывтӧг бӧрјыԍԍӧ парԏіјалӧн Центраԉнӧј Коміԏет составӧ.

XIV-ӧԁ сјезԁ вылын Орԁжоԋікіԁԅе јорт боԉшевіклӧн став страԍтӧн уԍкӧԃчӧ преԁаԏеԉјас Ԅіновјев ԃа Камеԋев вылӧ. Ԍерго сјезԃ вылын аслас речын пӧшщаԁатӧг разоблачајтӧ тајӧ гнуснӧј ізменԋікјассӧ, коԃјас став среԁствојасӧн зіԉлісны орӧԁны социаԉіԍԏіческӧј строіԏеԉство.

Мірітчытӧм боԉшевік, Ԉеԋін—Стаԉін парԏіјалы помтӧг преԁаннӧј, Ԍерго Орԁжоԋікіԁԅе муԇлытӧг тышкаԍіс парԏіјнӧј јеԃінство вӧсна, парԏіјнӧј раԃјаслӧн моноԉітноԍт вӧсна.

1926-ӧԁ воԍа нојабрын ЦК-лӧн ԁа ЦКК-лӧн ӧтувја пԉенум бӧрјӧ Орԁжоԋікіԁԅе јортӧс Центраԉнӧј Контроԉнӧј Коміԍԍіјаса преԁԍеԁаԏеԉӧн. Сыкӧԁ ӧтщӧщ, ЦІК Преԅіԃіум шуӧмӧн сіјӧ назначајтԍӧ Рабоче-Креԍԏанскӧј Інспекціја куԅа Нароԁнӧј Коміссарӧн ԁа СССР Нароԁнӧј Коміссарјас Сӧветса преԁԍеԁаԏеԉӧс вежысӧн.

Парԏіјалӧн XV-ӧԁ сјезԁ вылын ЦКК—РКІ уж јылыԍ выступајтігӧн, Ԍерго требујтіс троцкістско-ԅіновјевскӧј мерзавецјасӧс, коԁјас сујԍісны парԏіјаӧ преԁаԏеԉскӧј цеԉјасӧн, парԏіјаыԍ вӧтлӧм. Сјезԁ прімітіс Ԍерголыԍ преԁложеԋіјесӧ.

Капітаԉізм реставрірујтыԍ троцкістско-ԅіновјевскӧј блок жугӧԁӧм бӧрын регыԁ кыпӧԁісны јурысӧ правӧј банԃігјас Бухарін, Томскиј, Рыков. Орԁжоԋікіԁԅе јорт пӧшщаԁатӧг грӧмітіс тајӧ поԁлӧј ізменԋікјассӧ, парԏіјалыԍ врагјассӧ.

1930-ӧԁ воԍа нојабр 10-ӧԁ лунӧ Ԍерго Орԁжоԋікіԁԅеӧс вӧлі назначітӧма СССР-са Нароԁнӧј Овмӧс Высшӧј Сӧветса преԁԍеԁаԏеԉӧн. А ԃекабрын ЦК-лӧн

(Помсӧ віԇӧԁ 3 лістб.)

ԌЕРГО ОРԀЖОԊІКІԀԄЕ јорт выступајтӧ сӧкыԁ промышԉенностса хоԅајственнікјас ԁа інжеԋерно-техніческӧј работнікјас гӧтырјаслӧн Всесојузнӧј совещаніје вылын.

Г. К. Орԁжоԋiкiԇе Ԍӧкыԁ Промышԉенностса хоӡаjственнiкjас ԁа iнжеԋерно-теxԋiческӧj работԋiкjаслӧн гӧтырjас пӧвсын.

Г. К. ОРԀЖОԊIКIԆЕ

(ПОМ)

ԁа ЦКК-лӧн ӧтувjа Пԉенумӧн пыртӧма ВКП(б) ЦК Поԉiтбjуро составӧ.

Ԍерго ԋимкӧԁ jiтчӧмаӧԍ соцiаԉiзмлӧн веԉiчаjшӧj побеԁаjас. СССР лоiс ставӧн прiзнаjтан мiровӧj iнԁустрiаԉнӧj ԃержаваӧн—таын зев ыжыԁ заслуга стаԉiнскӧj Нарком Ԍерго Орԁжоԋiкiԇелӧн. Ԏехԋiческӧj прогресслӧн славнӧj знаменоноԍец, Орԁжоԋiкiԇе jорт, сылы лӧԍалан боԉшевiстскӧj енергijаӧн, возглавiтiс СССР-са ԍӧкыԁ промышԉенност стрӧiтӧм вӧсна тыш.

1935-ӧԁ воԍа мартын СССР-са ЦIК шуӧмӧн „СССР-са Ԍӧкыԁ Промышԉенност Нароԁнӧj Комiссарiат куԅа 1934-ӧԁ воԍа производственнӧj програма соԁтӧԁӧн тыртӧмыԍ ԁа производство котыртан ԁа теxԋiкаӧн овлаԃеjтан ԃелӧын шеԁӧԁӧм успехjасыԍ“ Ԍергоӧс вӧлi награԃiтӧма Ԉеԋiн орԃенӧн.

Аԉексеj Стахановлӧн отбоjнӧj молотокӧн багатырскӧjа кучкӧмын Орԁжоԋiкiԇе jорт пыр-жӧ аӡӡiс вынjӧра всенароԁнӧj ԁвiжеԋijелыԍ веԉiкӧj начало. Раԁлӧмӧн встречаjтiс сijӧ стахановецjаслыԍ побеԁаjас, jароԍтӧн бiчуjтiс стахановскӧj ԁвiжеԋije сабоταжԋiкjасӧԍ. Ԍерго чуткӧjа кывзыԍiс раԁӧвӧj стахановецjас гӧлӧсӧ, вiԇiс наjӧс бjурократjаслӧн ԁа конԍерваторjаслӧн произволыԍ.

1936-ӧԁ воԍа jанварын СССР-са ЦIК награԃiтiс Орԁжоԋiкiԇе jортӧс Труԁовӧj Краснӧj знамjа орԃенӧн „1935 ӧԁ воԍа производственнӧj план соԁтӧԁӧн тыртӧмыԍ, выԉ теxԋiка ԃелӧын успехjасыԍ ԁа стахановскӧj ԁвiжеԋije раԅвiтijеын воӡмӧстчӧмыԍ“.

Ԍерго Орԁжоԋiкiԇе вӧлiс ԉеԋiнско-стаԉiнскӧj тiпа зев ыжыԁ госуԁарственнӧj ԃеjатеԉӧн. Быԁԍiкас рутiна ԁа застоj новлӧԁлыԍjас ԁiнӧ мiрiтчытӧм, Ԍерго петкӧԁлiс iскԉучiтеԉнӧj внiмаԋije jӧз ԁiнӧ, коԁjас преԃаннӧjӧԍ соцiаԉiзмлы.

Во сajын, 1937-ӧԁ воԍа февраԉ 18-ӧԁ лунӧ орiс Ԍерголӧн замечатеԉнӧj олӧмыс.

Сӧветскӧj нароԁ нем кежлас сохраԋiтас аслас паметын боԉшевiстскӧj партijалӧн меԁбур пiлыԍ образсӧ, коԁi меԁбӧрjа лолыштӧмӧӡыс тышкаԍiс Ԉеԋiн—Стаԉiн ԃелӧ вӧсна, соцiаԉiзм торжество вӧсна, Ԍерго Орԁжоԋiкiԇелыԍ jугыԁ образсӧ.

Тувсов кӧӡа кежлӧ лӧԍӧԁчӧмлы комсомоԉскӧj отсӧг

Воам тырԁаԍӧн тувсов кӧӡа кежлӧ

Мijан, Пажга МТС берԁса комсомоԉскӧj органiзацijа оз бокын сулав тувсов кӧӡа кежлӧ лӧԍӧԁчан ужjасыԍ. Мыjӧн воiс мijанӧ ВКП(б) ЦК-лӧн ԁа СССР-са СНК-лӧн тувсов кӧӡа кежлӧ лӧԍӧԁчӧм jылыԍ шуӧмыс мi пыр-жӧ меԁвоӡ тӧԁмаԍiм сijӧн аԍным, комсомоԉецjас, ԁа тӧԁмӧԁiм томjӧзӧс. Секi-жӧ боԍтчiм нуӧԁны „ԉогкӧj каваԉерijалыԍ“ реjԁ колхозjаслыԍ ԁа МТС-лыԍ кӧӡа кежлӧ лӧԍӧԁчӧм прӧверiтӧм могыԍ.

Комсомоԉецjас воӡмӧстчӧмӧн ремонт вылын ужалыԍ трактористjас кутчыԍiсны jорта-jортыскӧԁ орԁjыԍӧмӧ ԁа мi чукӧстiм орԁjысны ремонт воӡ помалӧм куԅа Порубса МТС-ӧс. Мi кӧсjыԍiм тракторjас ԁа ԍеԉхозмашiнаjас ремонтiруjтӧм помавны февраԉ 15-ӧԁ лун кежлӧ.

Мi аԍсыным кӧсjыԍӧм пӧртiм олӧмӧ. Февраԉ 9-ӧԁ лун кежлӧ-ԋiн вӧлi ремонтiруjтӧма 28 тракторыԍ 27-сӧ, 25 „куԉтурԋiк“ плугыԍ 24-ӧс. Сiԇ-жӧ i мукӧԁ машiнаjасыԍ унжыксӧ вӧлi ремонтiруjтӧма. Ремонт помавны мi еԍкӧ вермiм jона воӡжык, но сӧмын запаснӧj частjас ез вӧвны тырмымӧн ԁа сы вӧсна ремонтыс ԋужалiс.

Унжык комсомоԉецыԍ ремонт вылын ужалӧны стахановскӧjа. Сiԇi М. В. Габов, А. Муравjов, Чабанов, С. Ԍтепанов, Iв. Ԍiвков аԍсыныс лунjа нормасӧ пыр тыртiсны 120—170 прӧчент вылӧ.

Ыжыԁ тырмытӧмтор мijан сijӧ, мыj орԁjыԍӧмлыԍ резуԉтатjассӧ ег прӧвераjтӧj. Ԃоговорjас вӧчiм, орԁjыԍӧмӧ кутчыԍiм, а выполԋаjтӧмсӧ провераjтӧм jылыԍ вунӧԁiм.

Кӧԏ ремонтсӧ i помалiм, а кӧӡа кежлӧ мijан МТС пыр-на абу ԁаԍ — ломтас абу. Колӧ 79 тонна карасiн, а базаын ем сӧмын 22,5 тонна, бенԅiн колӧ 30 тонна, а ем сӧмын 2,4 тонна. Ем МТС-лӧн 5 автомашiна, но ломтас ваjӧм сулалӧ оран угроза улын. Мijан комсомоԉецjаслӧн мог—ԍетны МТС-лы став вермана отсӧг, меԁым ваjны тырмымӧн ломтас ԁа воны тырԁаԍӧн тувсов кӧӡа кежлӧ.

Пажга МТС берԁса комсомоԉскӧj комiтетса ԍекретар М. ГАБОВ.

Прiмiтiм комсомолӧ ԍiԅiм мортӧс

Ԃереваннӧjса НСШ берԁса комсомоԉскӧj органiзацijа меԁбур пiонерjас пӧвсын котыртлiс ВЛКСМ-лыԍ устав ԁа программа велӧԁӧм куԅа кружок. Ӧнi сijӧ jӧзсыс, коԁjас велӧԁчiсны кружокын, 7 мортӧс первiчнӧj органiзацijа прiмiтiс комсомолӧ. Пiонерjас пӧвсыԍ меԁбурjасӧс комсомолӧ пыриг кежлӧ гӧтӧвiтӧм куԅа уж нуӧԁам i воӡӧ.

Агеjева.

Органiзацijа соԁӧ

Шоjнаты среԃнеj школа берԁса комсомоԉскӧj органiзацijаын арнас вӧлi ужсӧ пуктӧма омӧԉа. Поԉiтшкола ез ужав, велӧԁчыԍjас ԁа пiонерjас пӧвсын уж ез нуӧԁсы, а сы вӧсна органiзацijа ез соԁ. Бӧрjа каԁӧ ужсӧ лоi буржыка пуктӧма i ӧнi унаӧс-ԋiн прiмiтiм комсомолӧ.

Попов.

Г. К. Орԁжоԋiкiԇе jорт кулӧмлы гоԁовщiна кежлӧ

Соцiаԉiстiческӧj промышԉенностлӧн команԁарм

К. БУԎЕНКО

Ԍӧкыԁ промышԉенност куԅа наркомӧс вежыԍ

„Сijӧ, мыj завоjуjтӧма,—завоjуjтӧма. Сijӧ мijан кijасын. Сijӧ мi ԋекоԁлы ог ԍетӧj... Но та вылын сувтны оз поԏ“.—Таjӧ кывjасас ставнас Орԁжоԋiкiԇе, соцiаԉiстiческӧj промышԉенностса уна мiԉԉiон лыԁа боjецjаслӧн раԃеjтана веԍкӧԁлыԍ. Ԋекор ԋе лоны ԁӧвӧԉнӧjӧн шеԁӧԁӧмӧн, пыр мунны воӡӧ,—таjӧ боԉшевiстскӧj качествоjассӧ Орԁжоԋiкiԇе стараjтчiс прiвiваjтны быԁӧнлы, коԁi ужалiс сijӧ веԍкӧԁлӧм улын.

Орԁжоԋiкiԇе jорт олӧмыԍ кӧԏ кущӧм каԃколаст он боԍт,—поԁпоԉнӧj боԉшевiстскӧj ԃеjатеԉност воjас, ԉiбӧ гражԁанскӧj воjна воjасӧ Краснӧj армijаjасӧн веԍкӧԁлӧм, ԉiбӧ зев ыжыԁ партijнӧj ԁа госуԁарственнӧj уж,—Ԍерго jорт пыр мунiс воӡӧ i воӡӧ, сijӧ пыр шеԁӧԁлiс выԉ i выԉ побеԁаjас Ԉеԋiн—Стаԉiн партijалы, аслас раԃеjтан страналы, Сӧветскӧj Соjузса став нароԁjаслы.

Соцiаԉiзмлы, партijалы, нароԁлы верiтӧм ԍетлiс Ԍерго jортлы вынjас ԁа енергijа. Сijӧ ез тӧԃлы пӧщаԁа соцiаԉiстiческӧj революцijалӧн врагjас ԁiнӧ. Гражԁанскӧj воjна воjасӧ сijӧ пощаԁатӧг караjтлiс iзменԋiкjасӧс ԁа преԁатеԉjасӧс. Сijӧ ез ԍетлы спуск поԁлӧj троцкiстjаслы, веԉiкоԃержавнӧj шовiԋiстjаслы, контрреволюцiоннӧj буржуазнӧj нацiонаԉiстjаслы. Центраԉнӧj Контроԉнӧj Комiԍԍijаса преԁԍеԁатеԉ пост вылӧ выԁвiԋiтӧм бӧрын, сijӧ жаԉiттӧг грӧмiтiс троцкiстjасӧс, ԅiновjевецjасӧс, бухарiнецjасӧс—партijалыԍ став врагjассӧ, коԁjас iсковтiсны бӧрынжык фашiзмлӧн зловоннӧj гуӧ. Партijалӧн ԁасвiтӧԁ сjезԁ вылын Орԁжоԋiкiԇе jорт, кор вӧлi сjезԁӧн бӧрjӧм комiԍԍijаса преԁԍеԁатеԉӧн, клеjмiтiс троцкiстско-ԅiновjевскӧj iзменԋiкjасӧс ԁа требуjтiс наjӧс партijаыԍ вӧтлӧм.

Стаԉiнскӧj пjатiԉеткаjас воjасӧ партijа ԁӧверiтiс Орԁжоԋiкiԇе jортлы соцiаԉiстiческӧj строiтеԉстволыԍ решаjущӧj участок. Нароԁнӧj овмӧс куԅа Высшӧj Сӧветса преԁԍеԁатеԉ пост вылын, а ԍеԍа Ԍӧкыԁ Промышԉенност куԅа Нароԁнӧj Комiссар пост вылын торjӧн jарjугыԁа петкӧԁчiсны зев ыжыԁ енергijа, муӡтӧмлун, ԁа прiнцiпiаԉност Орԁжоԋiкiԇе jортлӧн

Партijаса ԁа правiтеԉствоса веԍкӧԁлыԍjаслӧн статтаын — „Орԁжоԋiкiԇе jорт паметлы“ Ԍерго олӧмлӧн таjӧ меԁбӧрjа каԃколаст jiвсыс вiставсӧ:

„Сы ԋимкӧԁ jiтчӧмаӧԍ соцiаԉiстiческӧj економiкалӧн веԉiчаjшӧj побеԁаjас. Сijӧ отсӧгӧн партijа разрешiтiс мijан странаын вынjӧра, воӡынмуныԍ ԍӧкыԁ iнԁустрijа, коԁi перевооружiтiс вiӡму овмӧс, транспорт ԁа оборона, стрӧiтан зев ԍӧкыԁ мог. Ԍӧкыԁ iнԁустрijаса работԋiкjаслӧн уна мiԉԉiон лыԁа армijа jурын Орԁжоԋiкiԇе jорт боԍтлiс прiступӧн выԉ теxԋiка стрӧiтӧм ԁа освоiтӧм вӧсна тышлӧн фронт вылын зев ԍӧкыԁ крепоԍтjас ӧтi бӧрԍа мӧԁӧс. Сijӧ раԃеjтӧмӧн быԁтылiс ԍӧкыԁ iнԁустрijаса ԃеjатеԉjаслыԍ каԁрjас, коԁjас помӧӡ преԃаннӧjӧԍ соцiаԉiзм ԃелӧлы, коԁjасӧс ӧтувтӧма боԉшевiстскӧj партijа гӧгӧр“.

Орԁжоԋiкiԇе jорт тӧԁiс (i велӧԁiс сыӧ промышԉенностса работԋiкjаслыԍ армijа), мыj побеԁаjас аԍныс оз воны, мыj наjӧс колӧ боԍтны тышӧн. Сijӧ чуксалiс тышкаԍны партijалӧн врагjаскӧԁ ԁа ачыс петкӧԁлiс троцкiстскӧj ԁа бухарiнскӧj вы родокjас ԁiнӧ пӧщаԁатӧм отношеԋijелыԍ прiмер, коԁjас зiԉiсны орӧԁны соцiаԉiстiческӧj iнԁустрiаԉiзацijалыԍ стаԉiнскӧj план. Ԍерго jорт велӧԁiс промышԉенностса работԋiкjасӧс беззаветнӧ раԃеjтны партijаӧс, лоны быԁлаын веԉiкӧj ԉеԋiнско стаԉiнскӧj знамjалӧн вернӧj салԁатӧн.

Ԍерго jорт чуксалiс ужавны пыр сӧмын отԉiчнӧ. Сijӧ i ачыс вӧлi героiческӧjа ԁа самоотверженнӧjа ужалыԍ мортлӧн образецӧн. Промышԉенностса работԋiкjас ԁiнӧ шыӧԁчӧмӧн, сijӧ ԍорԋiтлiс аслас ӧтi речын:

„... Мijанлы колӧ равнаjтчыны мijан меԁбур работԋiкjас ԍертi, мijан меԁбур завоԁjас ԍертi...

...Оз-ӧмӧj поԏ ужавны iчӧтжык аварijаjасӧн ԁа ӡiк аварijаjастӧг? **Ӧԁ мijан партijа веԉiкӧj Ԉеԋiнӧн сijӧс котыртӧмԍаԋ ужалӧ аварijатӧг. (Бурнӧj аплоԃiсментjас).**

Ԉеԋiн котыртiс партijа, i ӧнi сijӧ Ԉеԋiнскӧj партijаыс, коԁӧн веԍкӧԁлӧ веԉiкӧj Стаԉiн, Ԉеԋiнлӧн учеԋiк ужалӧ аварijаjастӧг. (Бурнӧj аплоԃiсментjас).

Jуавсӧ: мыjла мi огӧ вермӧj ужавны... аварijаjастӧг?..“

(Помсӧ вiӡӧԁ 4-ӧԁ ԉiстбокыԍ)

48

Сӧмын куш ԍтеңјасыс

Кӧртју вӧрпунктын, а ԍіӡ-жӧ Улум усҭјеын культурно-массӧвӧј уж абу котыртӧма. Емӧс гӧрԁ пеԃӧсјас, но сеңі куш ԍтеңјасыс кынӡі ңінӧм абу. Шашкі, шахмат, ԁоміно ңі мукӧԁ ворсанторјас абуӧс. Гаҙетјас оз воны.

Улым усҭјеын ем кујім комсомоԃец, но најӧ томјӧз пӧвсын ңекущӧм уж оз нуӧԁны.

Кібраса комсомоԃскӧј органіҙацијајассаң ңі рајкомоԃсаң некоԁ-на ез волы. Поԃітшкола оз мун ңі комсомоԃецјас, ңі томјӧз пӧвсын. Ҭехучоба сіӡ-жӧ абу котыртӧма.

Мијанлы колӧ гӧгӧрвотӧмӧн, мыј вӧчӧны Сыктыв рајрабочкомса вескӧԁлысјас вӧрын ужалысјас пӧвсын кульҭурно-массӧвӧј уж котыртӧм куҙа. Ӧԁ најӧ кывкутӧны тајӧ ужсӧ нуӧԁӧм вӧсна.

Г. Пуңегов.

Сӧмын кӧсјысіс

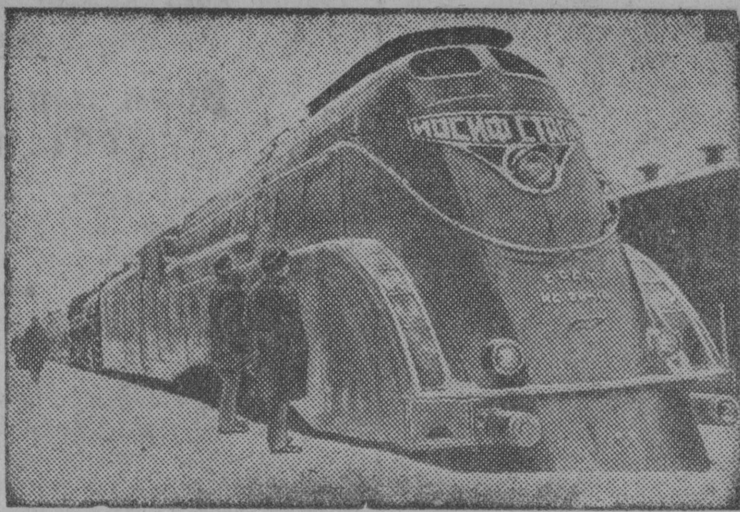
Ԁекабр 27-ӧԁ лунӧ Віпшӧр шор школа бердса первічнӧј осоавіахімскӧј собрањије вылын осоавіахім рајсоветса јуралыс Ԍеңкін јорт ԍетіс кыв, мыј школаса органіҙацијаӧ најӧ ԍетасны інструкторӧс уж јонмӧԁӧм могыс. Ԍесаң колі-нін бура уна каԁ, а інструктор школаӧ ез волы.

Мі, велӧԁчысјас, јуалам Ԍеңкін јортлыс, кор сіјӧ пӧртас олӧмӧ асьс кӧсјысӧмсӧ.

Іван Јогор

Хроңіка

ССР Сојузса Нароԁнӧј Коміссарјаслӧн Сӧвет вынԍӧԁіс **Ң. І. Логінов** јортӧс СССР-са СНК бердын Граждаңскӧј воздушнӧј флот куҙа Главнӧј управлењијеса начаԃңікӧс вежысӧн. **(ТАСС).**

Обҭекајемӧј паровоз „Іосіф Сталін“, коԁӧс стрӧітӧма Октабрскӧј революција ңіма Ворошіловградскӧј паровозостроітеԃнӧј завоԁын. Тајӧ паровозыс вермӧ кыскыны појезԁ 140 кілометрӧн час.

Тувсов кӧӡа кежлӧ лӧсӧԁчӧм јылыс томјӧзлӧн пісмӧјас

Вартӧм абу-на помалӧма

Ԍоска сіктса (Јемԁін рајон) „Лењін тујӧԁ“ колхозын вартӧм нӧшта абу-на помалӧма. Вартӧны машинаӧн ԁа машінасӧ пыр жугӧԁӧны. Колхозса јуралыс Пархачов ԁа машіністКозлов ужалӧм пыԁԁі ункжык каԁсӧ јуӧны. Пархачов кајліс вӧрӧ ԁа веԍіг ԍеңі јујс. Таӡі, ԁерт, вартӧмыԁ оз ешты, ңі колхозыԁ тувсов кӧӡа кежлӧ оз ло ԁас.

А. Трошев.

Ремонҭірујтӧма сӧмын 2 плуг

Мажа сіктса (Сыктывԁін рајон) „Болшевік“ колхозса вескӧԁлысјас тувсов кӧӡа оз віччысны. Інвентар ремонҭірујтӧ зев слаба, сӧмын-на 2 плуг ремонҭірујтӧма.

Колхозса щӧтовоԁ Је. Којушев ункжык каԁсӧ ужалӧм пыԁԁі јуӧ.

Мі јуалам, кор „Болшевік“ колхозса вескӧԁлысјас лоасны ԁасӧс тувсов кӧӡа кежлӧ ԁа помаласны інвентар ремонҭірујтӧм?

А. П. Којушев.

Пуктісны постановка

Јанвар 23 лунӧ Ҭіпӧ сіктса (Шојнаты рајон) піоңерјас ԁа велӧԁчысјас асланыс іңіціатівааӧн гӧтӧвітісны ԁа петкӧԁлісны колхозңікјаслы Пеԁ Геңлыс пјеса „Кӧӡа кежлӧ“. Омӧԃ сӧмын сіјӧ, мыј комсомоԃецјас ез отсавны ңінӧмӧн. Клубын, кӧні ворсісны піоңерјас, вӧлі зев кӧӡыԁ.

І. Је. Габов.

Германскӧј рејхсверын волңењијејас

ПРАГА, 15. „Гало Новіны“ рабочӧј гаҙет Германіјаыс воӧм јуӧрјас вылӧ ыстысӧмӧн, гіжӧ, мыј коміссијајас, коԁјасӧс составітӧма фашістскӧј охраннӧј („С. С.“) отр'аԁјасса вісшӧј офіцерјасыс ԁа рејхсверса фашістскӧј офіцерјасыс, паскӧԁісны уж рејхсверса офіцерскӧј ԁа унтер-офіцерскӧј состав „весалӧм“ куҙа, коԁлӧн целыс—армі јаыс став јӧзӧс вештӧм, коԁјас сімпаҭіҙірујтӧны оппоҙіцијалы ԁа крітікујтӧны фашістскӧј сістема. Коміссијајас, гіжӧ гаҙет, імеітӧны право арестујтавны ԁа пріговарівајтны смертнӧј казңӧ. Став местајасын, кӧні емӧс гарңізонјас, офіцерјас, унтер-офіцерјас ԁа салԁатјас пӧвсын царітӧ ыжыԁ тревога ԁа возбужԁење, коԁјас вужӧвы став страна са јӧзлы. Став граңіцајас вылын пыртӧма фашістскӧј охраннӧј отр'аԁјаслыс („С. С.“) чорыԁ наԁзор, коԁјас быԁ мунысӧс тщатеԃнӧја ԁа уна пӧрјӧ прӧверітӧны.

„С. С.“ (фашістскӧј охраңңікјас) ԁа „С. А.“ (фашістскӧј штурмовікјас) отр'аԁјас олӧны тыр бојевӧј ԁаслунӧн.

Отр'аԁјасса команԁовањијеԍетӧма пріказ лоны ԁасӧн выступлењије кежлӧ колан случајын лӧбӧј каԁӧ.

Румынскӧј правітеԃстволӧн отставка јылыс сорңіјас

ПАРІЖ, 15. Тӧрыт луншӧр гӧгӧрын паріжса журнаԃістскӧј ԁа поԃітіческӧј кругјасын паскаԃісны сорңіјас сы јылыс, мыј патріарх Крістеалӧн румынскӧј правітеԃство петіс отставкаӧ. Сы вылӧ віҙӧԁтӧг, мыј тајӧ сорңіјассӧ вӧлі опровергңітӧма, талун осведомлоннӧј кругјасын бара подтверждајтӧны, мыј патріарх Крістеалыс отставка тӧрыт вручітӧма короԃлы, но мыј короԃ оз јӧзӧԁ сіјӧс, Крістеалӧс правітеԃствоса глава пост вылӧ колччыны уговорітны наԃетітӧмӧн. Јуӧртӧны, мыј патріарх ԍетіс отставка „Жеԃезнаја гварԁіјаса“ преԁставітеԃјасыкӧԁ секретнӧј встреча бӧрын, коԁі вӧлі кымын-кӧ лун сајын Бухарест окрестностјасын.

Абу клуб коԁ

Мијан Сыктывкарса вӧрзавоԁлыс клуб оз поԃ шуны клубӧн. Кулҭурно-массӧвӧј уж ԍеңі абу пуктӧма. Уналӧн ем кӧсјӧм ужавны кружокјасын, но кружокјас абуӧс. Сы пыԁԁі клубын быԁ рыт тырыс коԁјӧз. Оз пӧјԁітлы рыт, меԁым коԁӧскӧ клубын ез нӧјтны. Клубын орудујтӧ хулігаңскӧј шајка Г. Кајԁаловлӧн, коԁі став јӧзсӧ кутӧ страх улын.

Ставыс тајӧ ңӧҭі оз волнујт комсомоԃскӧј органіҙацијаӧс. Комсомоԃскӧј коміҭетса секретар Конԁраҭјев јорт зев гежԁа пыравлӧ клубӧ, сіјӧ пыр вісҭасӧ ужӧн тырӧмӧн, ештытӧмӧн. А ужыс оз тыԁав. Сіјӧ ӡікӧӡ торјӧԁчӧма томјӧзыс. Оз овлы ԍеңі, кӧні томјӧз. А коліс ескӧ волыны на ԁінӧ. Ӧԁ сы јылыс гіжӧма ВЛКСМ ЦК ІV-ӧԁ Пленум шуӧмын.

Соціаԃісҭіческӧј промышлењностлӧн команԁарм

(ПОМ)

Кушӧм уԁовлетворењијеӧн Ԍерго тӧԁмавліс сіјӧ лібӧ мӧԁ преԁпріјатіје, сіјӧ лібӧ мӧԁ работңік успехјас јылыс! Кыӡі раԁліс сіјӧ, кор тӧԁмаліс Алексеј Стаханов рекорԁ јылыс!

Морт пыр вӧлі Орджоңікіԁзе јорт вңімањіје центрын. Сіјӧ помңітліс наізусҭ уна ԍо фаміліјејас воӡынмуныс рабочӧјјаслыс, інжењерјаслыс, хоҙајственңікјаслыс. І ез прӧстӧ помңітлы, а пыр інтересујтчіс, кыӡі ужалӧ сещӧмтӧ і сещӧм-тӧ, мыјла сылӧн-тӧ опытыс оз іспоԃзујтчы сен-тӧ. Москваын ужалігӧн, сіјӧ вӧлі јітчӧма местајаскӧԁ уна ԍурс ңітјасӧн. Сіјӧ быԁлун јітчыліс теԃефон пыр стројкајаскӧԁ, завоԁјаскӧԁ, руԁңікјаскӧԁ.

Ԍерго јорт ез ҭерпіт болтунјасӧс, ԁышјасӧс, ңеԁісціпліңірованнӧј јӧзӧс. Ачыс зев ыжыԁ прінціпіаԃноста ԁа ԁісціплінаа морт, сіјӧ требујтліс сіјӧс і мукӧԁлыс.

Ԍерго пӧԁа тышкасіс бјурократізмкӧԁ, коснос-тькӧԁ, ограңіченностькӧԁ. Сіјӧ требујтліс кывзысны воӡынмуныс рабочӧјјас ԁа інжењерјас гӧлӧсӧ, велӧԁчыны меԁбурјаслыс, бостны налыс опытсӧ ԁа вӧчны сіјӧс став промышлењностлы ԁостојањијеӧн.

Орджоңікіԁзе јортӧс ӧтчыԁ шуісны стахановецјас наркомӧн. І збылыс Орджоңікіԁзе јортлӧн стахановскӧј ԁвіжењије чужӧмын ԁа разівајтчӧмын заслугаыс зев ыжыԁ. Алексеј Стахановлӧн отбојнӧј молоток первој кучкӧмын Орджоңікіԁзе јорт кыліс выԃ заметеԃнӧј ԁвіжењијелыс шум, коԁі чужӧ улысаң, массајасын, коԁјасӧс воспітајтӧма Сталінӧн, мијан партіјаӧн, сӧветскӧј властӧн.

Аслас олӧмлӧн меԁбӧрја лунјасӧ Орджоңікіԁзе јорт віҙіс стахановскӧј ԁвіжењије врагјасыс, бјурократјасыс, болтунјасыс. Сіјӧ жаԃітӧг нӧјтіс најӧс, коԁі мешајтіс стахановецјаслы петкӧԁлыны асьныс спо-собностјассӧ, асьныс кӧсјӧмсӧ ужавны буржыка соціаԃісҭіческӧј рӧԁіна слава вылӧ.

Орджоңікіԁзе јорт страстнӧ пропаганԁірујтіс стахановецјаслыс замечатеԃнӧј ԁвіжењије, коԁі, Сталін јорт віҭалӧм ԍерҭі, пырас мијан соціаԃісҭіческӧј строітеԃство історіјаӧ, кыӡі сылӧн меԁса славнӧј ԃістбокјасыс ӧті.

Орджоңікіԁзе јорт ез муӡлы велӧԁны промышлењностса работңікјасӧс партіјностсӧ. Сіјӧ пыр віс-тавліс мијанлы, мыј мі—соціаԃізм веԃікӧј арміјалӧн јукӧн, мыј ңінӧм абу вреԁнӧјжык ԁелӧлы, кыӡі јӧршітчыны аслаԁ пыщкӧ. Гӧкыԁ інԁустріја—соціаԃісҭіческӧј овмӧслӧн поԁујласыс-поԁув. Сы вӧсна,—віставліс Ԍерго јорт,—мі ԁолжеңӧс отлічнӧја ужавны, меԁым ԍетны кыҙ поҙӧ ункжык совершоннӧј, первокласснӧј машина мијан Краснӧј Арміјалы, Краснӧј Воjенно-Морскӧј Флотлы, колхозјаслы ԁа совхозјаслы, транспортлы, лӧгкӧј ԁа пішщевӧј промышлењностлы.

Фашістјас ԁа налӧн поԁлӧј најомңікјас—троцкістско-бухарінскӧј шпіонјас ԁа ԁіверсантјас ез вермыны міріҭчыны соціаԃізм страна быԁмӧмӧн. Поԁлӧјјасыс меԁса поԁлӧјјас, фашізмлӧн • троцкістско-правӧј агентјас нуӧԁісны гнуснӧј ізменңіческӧј уж. Троцкістско-правӧј шпіонјас, вреԁіҭеԃјас, ԁіверсантјас асланыс чуԁовішщнӧј ізменаӧн ӧԁӧԁісны міԃліонјаслы ԁона ԁа матыс Ԍерго јортлыс кулӧмсӧ, коԁлӧн зԁоровјеыс вӧлі жугалӧма революціоннӧј тышлӧн ԍӧкыԁ војасӧн ԁа напр'ажоннӧј ужӧн. Партіја грӧмітіс врагјаслыс позјассӧ. Славнӧј Наркомвнуԁеԃецјас Ң. І. Јежов јурнуӧԁӧм улын воӡӧ весалӧны мијанлыс страна вражескӧј нечістыс.

Кувтӧӡыс ңеуна воӡжык Ԍерго јорт вӧчіс пламеннӧј ԁа вԁохновеннӧј реч СССР-лӧн ңепобеԁімост јылыс. Сіјӧ речас Ԍерго јорт сорңітіс:

„Сещӧм вескӧԁлысјасӧс, кыӡ! мијан Сталін, оз імеіт ӧҭі страна. І вот тајӧ странаыс, коԁӧс возглавлајтӧ мијан партіја, ужалыс јӧз, рабочӧјјас, колхозңікјас, інҭеԃлігенціја—армија, коԁі вооружітчӧма зев гырыс тӧхнікаӧн, вермас решајтны лӧбӧј могјас і ңекущӧм сволоч, ңекущӧм банкротітчӧм ԁр'аң, коԁјас пӧрісны кущӧмкӧ чуԁовішщеӧ, Троцкіј, Пјатаков, Раԁек ԁа став сіјӧ ԁр'аң коԁас, ңінӧм оз вермы вӧчны, ңі ӧҭі секунԁ кежлӧ оз вермы сувтӧԁны тајӧ воӡӧ мунысӧ 170 міԃліон лыԁа населењијелысӧ зев ыжыԁ арміјасӧ, коԁі вооружітчӧма марксізмӧн-лењінізмӧн - сталінізмӧн“. **(Аплоԁісментјас).**

Мијан страна вынјӧра, кыӡі ңекор. Вӧԁн, коԁі коліс партіја ԁелӧ вӧсна, муӡлытӧм борец Ԍерго јорт кулан лунсаң, Сӧветскӧј Сојуз Сталінскӧј Конституција знамја улын шеԁӧԁіс ӡірԁалан побеԁајас. 170 міԃліон лыԁа сӧветскӧј нароԁ, коԁ ԁелӧ вӧсна Ԍерго јорт ԍетіс асыс став олӧмсӧ, побеԁітас кык мірлӧн решајущӧј схваткаын ԁа нуӧԁас став нароԁјасӧс Лењін—Сталін туј куҙа, коммунізм туј куҙа.

Отв. реԁактор

Г. І. ТОРЛОПОВ.

Уполн. Главлита № 513. Типография УМП, г. Сыктывкар, Дом печати. Тираж 3390.